

छत्तीसगढ़ माध्यमिक शिक्षा मण्डल, रायपुर

शैक्षणिक सत्र 2021-22 माह नवम्बर

असाइनमेंट-04

कक्षा – दसवीं

विषय – संस्कृतम्

पूर्णांक-20

निर्देश :- सर्वेषां प्रश्नानां समाधानं यथा निर्दिष्टं कुरुत ।

सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः

प्रश्न1 'परिवारः लघु एव वरम्' अस्मिन् पाठे प्रयुक्त सूक्तिद्वयं लिखित्वा हिन्दीभाषया त्रिंशत्- त्रिंशत् शब्देषु भावार्थं लिखत । अंक-2 × 2 = 4

प्रश्न 2 प्रदत्त गद्यं पठित्वा निर्देशानुसारेण उत्तरत – अंक-1 × 4 = 4

कमला-मातः। प्रतिदिनमेव मह्यं कक्षाध्यापिका विषयाध्यापकाश्च विद्यालयगणवेशं धारयितुं कथयन्ति। अहं तु एकं मलिनं वस्त्रं परिधाय विद्यालयं यामि। प्रतिदिनमेव में कक्षायाः बहिः निष्कासनं क्रियते। कक्षा गवाक्षात् एव पाठ्यमानं विषयं अहं श्रृणोमि।

प्रश्ना :-

(क) कमलायै कक्षाध्यापिका किं धारयितुं कथयति। (पूर्णवाक्येन उत्तरत)

(ख) गद्ये 'गच्छामि' इति क्रियापदस्य समानार्थी क्रिया पदं प्रयुक्तम्।

(ग) 'प्रतिदिनमेव में' अत्र 'मे' इति पदे का विभक्तिः?

(घ) गद्ये 'अन्तः' इतिपदस्य विलोमपदं प्रयुक्तम्।

प्रश्न 3 विचित्रः साक्षी पाठाधारितं पदं मञ्जूषातः चतुर्थपदं लिखत – अंक- $\frac{1}{2} \times 8 = 4$

मञ्जूषा –

त्क्त्वा, निकषा, कल्याणकारी, निर्जने भाग्यस्यगतिः, अवबुद्ध्य, दरिद्रः, दुर्बलः

(1) विचित्रा अद्भुता दैवगतिः .....

(2) तनयः पुत्रः विजने .....

(3) वित्तेन धनेन निर्धनः .....

(4) आदाय नीत्वा विहाय .....

(5) दुष्करम् कठिनम् कृशकायः .....

(6) समीपे पार्श्वे निकटे .....

(7) अध्ययने पठने अवगत्य .....

(8) तारस्वरेण उच्चस्वरेण शुभावहा .....

प्रश्न 4 जननायकः सुभाषचन्द्रः विषये संस्कृतभाषया षोडश वाक्ये निबन्धं लिखत । अंक-4

प्रश्न 5 अधोलिखितेषु वाक्येषु रेखाङ्कित पदानां विशेषणपदं विशेष्यपदं च चित्वा लिखत-

(क) कश्चन् निर्धनः जनः भूरि परिश्रम्य किञ्चिद् वित्तमुपार्जितवान्।

(ख) अभियुक्तः अतीव कृशकायः आसीत्।

(ग) निशान्धकारे प्रसृते विजनेप्रदेशे पदयात्रा न शुभावहा।

(घ) उभौ शवमानीय एकस्मिन् चत्वरे स्थापितवन्तौ।

अंक-1 × 4 = 4

